

DE PIONIERS

Bouletin

2013 - NOVEMBER

Oudste en eerste boulesclub van Nederland

Elfde lustrum Jeu de Boulesclub 'De Pioniers'

Niemand doet iets alleen in het leven. Het resultaat van dit schrijfsel is in vele opzichten het werk van een groep mensen. Dank gaat uit naar het bestuur van 1958 dat destijds zo bevlogen was om onze boules club 'De Pioniers' op te richten. Ook verdienen alle anderen van het eerste uur een woord van dank met het op schrift stellen van de gebeurtenissen uit die tijd.

PERSBERICHT

Bestemd voor plaatselijke en regionale pers

door Bert de Jonge,

oud-secretaris

t.g.v. 50 jaar De Pioniers

fotoscans: Wim Westerduin

redactie: Wim Heijsteeg

L'Histoire du Pioniers de La Haye se repète

In 1957 was het nog niet heel gebruikelijk om je vakantie in het buitenland door te brengen. Er waren altijd wel uitzonderingen en dat waren onder andere drie families uit Den Haag, die dat jaar, afzonderlijk van elkaar, de Rivière tot hun vakantiebestemming uitkozen. Het waren de families Verwaal, Van Gulik en Verburg. Het gezin Verwaal streek neer in de omgeving van het dorpje Roquebrune en werd daar met het Pétanquevirus besmet. Ze zagen daar voor het eerst, dat het over het algemeen oudere heren waren die met veel gevoel voor humor, maar toch zeer ernstig, met grote ijzeren ballen naar een klein balletje stonden te gooien. Wisten zij veel!

Na regelmatig naar dit spel gekeken te hebben, werd hun nieuwsgierigheid dermate geprikkeld dat ze wel eens wilden weten wat de spelregels van dit edele spel zouden zijn. Ze wendden zich tot één van de capitaines van de teams en vroegen in hun beste Frans: "Avez-vous des boules pour jouer le jeu 'Petanque'.

Et peut-être aussi les règlements pour le jeu?". De familie werd niet begrepen, of ze waren teveel bezig met hun eigen spel. Ze kwamen hier niet veel verder mee en het werd allemaal maar zo gelaten.

Wat gebeurt er op de terugweg naar huis, die overigens per touringcarbus werd afgelegd? Ik hoor het de kleinkinderen al vragen: "Waarom gingen die mensen niet met hun eigen auto naar Frankrijk"? Hebben de opa's en oma's weer even tijd om uit te leggen dat de tijd in de vijftiger jaren wel even iets anders in elkaar stak dan nu het geval is. De families Van Gulik en Verburg zitten

ook in de bus en sluiten zich bij de familie Verwaal aan. Er wordt gestopt voor de maaltijd en tijdens dit opentocht ziet meneer Verwaal in een etalage een stel jeu de boulesballen liggen. Dit was de aanzet om de twee andere heren zo te bewerken dat zij ook interesse voor dit spel zouden krijgen.

Het is 4 april 1958 als deze heren bij elkaar komen om over de oprichting van een jeu de boules vereniging te filosoferen. In die tijd had nog bijna niemand in Nederland van deze sport gehoord. Op 23 mei 1958 spelen genoemde heren, aangevuld met de heer Trippelaar hun eerste wedstrijdje, net als nu nog: aan de Laan van Poot. Volgens archiefgegevens beschikte de heer Trippelaar nog niet over de benodigde ballen. Nu kun je je afvragen hoe ze dat toen, zonder de spelregels te kennen, hebben opgelost.

Oprichtingsvergadering

Op 31 december 1958 komen de heren Verwaal, Van Gulik, Trippelaar,

Van Pelt, Van Dijk, Boon, Plasman, Maatman, Schuurhoff, Wiebes en Verburg bij elkaar en wordt besloten de eerste Jeu de Boulesvereniging van Nederland op te richten.

De naam die gekozen moest worden, laat zien dat deze heren zich er wel van bewust waren dat er nog heel wat werk gedaan moest worden om deze sport wat breder bekendheid te geven.

De naam wordt uiteindelijk: 'De Pioniers' en er wordt uitgegaan van een vereniging alleen voor mannen, waarin voor dames geen plaats ingeruimd zou worden. Over emancipatie spraken ze in die jaren nog niet. De heren van het eerste uur namen in het bestuur plaats. De locatie waar de oprichting plaatsvond was in café-restaurant De Galerij aan de Laan van Meerdervoort. Een jaar later, december 1959 hebben zich al vierentwintig leden als bouler aangemeld.

Wie nu denkt: "zo dat is gebeurd, nu gaan we alleen nog lekker boulen", die heeft het mis. De Nederlandse pers werd bezocht om het jeu de boules onder de aandacht van een veel breder publiek te brengen. Er werden demonstraties gegeven in Den Haag, maar ook ver daarbuiten. Enthousiaste mensen hadden diverse berichten in de kranten gelezen, waarin steeds 'De Pioniers' werd genoemd. Ook verschijnen er artikelen in de Libelle om pétanque bij een zeer breed publiek onder de aandacht te brengen. Dit had tot gevolg dat de secretaris uit die tijd zich ontzettend moest inspannen om de spelregels, die af en toe om aanvullingen vroegen, weer op tijd klaar te hebben. De vraag naar spelregels en de vraag waar je jeu de boulesballen kon kopen was enorm. In het archief worden diverse plaatsen genoemd waar demonstratiewedstrijden werden gegeven, zoals Arnhem, Zwolle, Eindhoven, Goirle, Hilversum, enz., enz. En dit allemaal met vol enthousiasme en alles bekostigd uit eigen portemonnee.

Gigantisch veel werk

We komen terug bij het ontzettend vele werk dat 'De Pioniers' in de pionierjaren van hun bestaan hebben moeten verrichten om het spelletje Jeu de Boules een beetje bekendheid te geven.

Eind 1960 wordt door de heer Van Gulik met de heer Hannes de Boer

van het Polygoon contact opgenomen om een informatief filmpje te maken over Jeu de Boules. Een en ander wordt door de Polygoonman goed opgepakt en zie, van 13 tot 20 januari 1961 verschijnt in elke bioscoop in Nederland de naam 'De Pioniers' met een uitleg over het spel pétanque / jeu de boules. Wat een reclame! Deze film had tot gevolg dat uit alle delen van Nederland vraag kwam naar spelregels en waar de boules te koop waren. Ook de televisie, toen nog een pril medium, was aanwezig. De welbekende Jan Cottaar schonk op 24 oktober 1961 aandacht aan ons spelletje, waarbij ook een filmpje werd vertoond. En weer kwam onze naam naar voren.

Het was de secretaris die overstelpt werd met deze aanvragen, hij stuurde ladingen brieven naar geïnteresseerden in het land. Het bestuur van destijds had geen arbeidstaak meer te vervullen, aangezien zij allen pensioengerechtigd waren. Gelukkig maar.

De secretaris moest destijds werken met reglementen die beslist niet up-to-date waren. Zo verscheen medio 1964 een bericht in de notulen dat in Frankrijk regelmatig de spelregels werden herzien. Maar nog steeds: waar halen we de boules vandaan? De Bijenkorf gaf destijds in een paginagrote advertentie aan dat iedereen dit spelletje wel binnen vijf minuten onder de knie zou kunnen hebben. Maar ze konden uitsluitend van die gekleurde plastic vakantieballen leveren. Het was uiteindelijk

de firma Excelsior in de Weimarstraat die wat in de boules zag en met goed koopmansinzicht begon aan de verkoop van goedgekeurde stalen ballen.

Jeu de Boules Bond

Het is inmiddels september 1972 en de Nederlandse Jeu de Boules Bond wordt opgericht. Er zijn in de tijd tussen 1958 en 1972 dermate veel clubs bijgekomen dat er zo nodig een bond voor moest worden opgericht. Dit hield in dat, als je lid werd van die bond, je niet zelf mocht beslissen of je tegen een recreatieclub mocht spelen. Dat werd verboden! Nee, het werd een wedstrijd sport en alleen bondsleden mochten nog

tegen elkaar wedstrijden spelen. 'De Pioniers' is van deze bond maar kort lid geweest, want om wedstrijden te spelen met 't schuim om de mond, ging de vijfenvijftigplussers te ver. Gezelligheid en ontspanning bleef het streven en vooral zelf onze tegenstanders uitzoeken.

Houten keet

Het is al die jaren natuurlijk niet gegaan zoals het heden ten dage gaat. Nu weten we niet beter dat we altijd terecht kunnen in een lekker warme kantine bij Haag Atletiek. Er is echter een tijd geweest dat op ons huidige complex, waar destijds atletiekvereniging 'Vlug en Lenig' actief was, een grote houten kantine stond. De Pioniers kregen het oude kleedkamergebouw – een hokje van vier bij vier – ter beschikking. De inrichting was zeer Spartaans, houten zitbanken en een grof houten tafel en plaats voor circa vijftien mensen. De verwarming – gaskachelletje – moest op koude speeldagen bijtijds worden aangestoken om de temperatuur in deze ruimte een beetje draaglijk te maken. Het brandertje moest uit na de koffie, anders zou het te duur worden. In de winter had het be-

stuur permissie gegeven om de kachel aan te laten tot na afloop van de wedstrijd. Het kon niet op! In de oude jaarverslagen kun je lezen dat de koffie destijds vijftwintig cent kostte en dat er net als nu ook al mensen waren die wel eens vergaten te betalen.

‘De Pioniers’ heeft momenteel vijftig leden. Er zijn jaren geweest dat de club uit meer personen heeft bestaan. Er kan met de beste wil van de wereld geen voorstelling worden gemaakt hoe je met meer dan vijftig kerels in zo’n houten kippenhok je kunt voorbereiden op de titanenstrijd van die ochtend. Niet bekend is of dat hok inmiddels was ingeruimd voor een echte kantine.

In 1997 waren er nog achtentwintig boulers, waarvan er enkelen af en toe aanwezig waren om een balletje te gooien. De leeftijd van deze mensen was dermate hoog dat zij het niet konden opbrengen om elke speeldag aanwezig te zijn.

Radio West, met een vervolg

Wij hadden enkele jaren geleden een excursie naar Radio West geregeld. In de uitzending hoorden enkele dames van ‘Altijd Voorwaarts’ dat wij ons presenteerden als een jeu de boulesclub met alleen mannen. Hadden we beter niet kunnen doen. Ons werd verweten dat we vrouwen zouden discrimineren. Het kostte beslist moeite om het tegendeel te bewijzen. Het had echter wel een vervolg.

Elk jaar boulen we op een vrijdagmiddag ons wedstrijdje tegen de dames van de gemengde boulesclub Altijd Voorwaarts. Verder houden we op een andere vrijdagmiddag een Lady’s Day, waarbij de partners om een wisseltrofee kunnen strijden. Ook op tweede paas-, pinkster- of kerstdag kan er met de eigen dames worden gebouled.

‘De Pioniers’ werd dit jaar wederom gevraagd om op de mooiste laan van Nederland, het Lange Voorhout

in Den Haag, een demonstratieteam te leveren ter opluistering en om als middelpunt te dienen voor een internationaal debat bij het Embassy Festival afgelopen september.

Enorm plezier

Wat beweegt ons, krasse knarren, om zo vol elan de boules te werpen. Hier spreekt men over werpen, niet over gooien. In de eerste plaats is daar het enorme plezier in het spel met de ballen. In dit spel keren de spelers terug naar hun jeugd. Lekker spelen met elkaar en elkaar de loef afsteken. De uitkomst van het spel blijft altijd onzeker, want het blijft ook voor de goede spelers die er beslist zijn, een hazardspel. Nu eens ups, dan weer downs. De ene dag meevallers en gejuich en de volgende flaters en diep zwijgen. Het is gewoon het normale leven met golven van geluk en dan weer van afgang.

Dan is er ineens de kreet: koffie!! Wat is het dan fijn om in een verwarmde kantine te komen en daar onder het genot van een zelf gezet bakkie te zwetsen over het goede gooien, dat je overigens daar niet blijkt te hebben gedaan.

Waarom wil men zo graag lid te worden en te blijven van onze vereniging. In een paar woorden is dat uit te leggen. Vriendschap, jennen, gezelligheid, een luisterend oor en af en toe een diepgaand gesprek. Ook heb je een hand met openingen tussen je vingers nodig om de kwalijke dingen die in elke club soms optreden met een enkel handgebaar naar de vergetelheid te sturen.

Op 15 november a.s. gaan bestuur en leden met hun echtgenotes of partners hun vijfenvijftig jarig bestaan vieren in partycentrum De Noviteit in Monster. Het gaat, zoals hiervoor geschreven ongetwijfeld gezellig worden, er wordt gezongen, herinneringen opgehaald, soms wordt er wat geënd, zijn er diepgaande gesprekken en er is natuurlijk voor iedereen een luisterend oor. Een avond, zoals een jubileumavond hoort te zijn.

**DICK HERMANS
SPORTKRONIEK**

JEU DE BOULES
Sport vóór, maar niet alleen van ouderen

De ballen zijn geworpen en de aanvorders - zij alleen bepalen het aantal wisselpunten - bekijken de situatie rondom het 'keef' de eschomet

*wordt kreng ingepakt en loezt we in de hoo
kruiken, vooeg vromed. Wat moet je da
niet doen? Effen, tien we thoo waten
hadden we er met de hooen L. 9. Guld en
C. Verberg omv een jooedde over gree
ken. Euf was op 19 okt 1918. Maand
ken. Euf was op 19 okt 1918. Maand*